

**Česká školní inspekce
Jihočeský inspektorát
Dukelská 23, 370 01 České Budějovice**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIC-944/23-C
Sp. zn. ČŠIC-S-170/23-C

Název	Střední odborné učiliště zemědělské a služeb, Dačice, nám. Republiky 86
Sídlo	nám. Republiky 86/V, 380 01 Dačice
E-mail	souz.reditel@dac.cz
IČO	00 073 172
Identifikátor	600 008 380
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Radek Hillay
Zřizovatel	Jihočeský kraj
Místo inspekční činnosti	Jemnická 58, Dačice nám. Republiky 86, Dačice
Inspekční činnost na místě	17. 10. 2023 – 20. 10. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. a), b), c) a odst. 6 zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Střední odborné učiliště zemědělské a služeb, Dačice, nám. Republiky 86 v současné době vykonává činnost střední školy, domova mládeže, školní jídelny a školní jídelny-výdejny. Škola poskytuje střední vzdělání zakončené závěrečnou zkouškou s výučním listem v třiletých oborech 23-68-H/01 Mechanik opravář motorových vozidel, 36-67-H/01 Zedník,

41-51-H/01 Zemědělec-farmář, 41-55-H/01 Opravář zemědělských strojů, 65-51-H/01 Kuchař-číšník, 29-51-E/01 Potravinářské výroba a 41-55-E/01 Opravářské práce. Složení vzdělávacích oborů umožňuje vzájemnou prostupnost s cílem posílit úspěšnost žáků směrem k získání kvalifikace. K termínu inspekční činnosti navštěvovalo střední školu 293 žáků ve 12 třídách, některé třídy jsou víceoborové. Domov mládeže poskytuje ubytování 71 žákům dvou středních škol. Škola je rovněž autorizovanou osobou profesních kvalifikací.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Vedení školy tvoří ředitel, jeho zástupce pro praktické vyučování (statutární zástupce) a zástupkyně pro teoretické vyučování. Součástí širšího vedení školy jsou vedoucí jednotlivých úseků. Kompetence v oblasti řízení jsou jasně vymezené, kontrolní mechanismy jsou nastaveny napříč pracovišti. Od minulé inspekční činnosti přijal ředitel řadu opatření ke zlepšení kvality vzdělávání. Koncepce rozvoje školy je založená na reálné analýze podmínek vzdělávání a stanoví realistické dlouhodobé cíle. Strategie jejich naplňování je podrobně rozpracována v ročním plánu, zahrnuje všechny součásti školy a je sdílena všemi zaměstnanci. Byla upravena nabídka vzdělávacích oborů, u oboru vzdělání denní formy nástavbového studia 65-41-L/51 Gastronomie došlo k výmazu z rejstříku škol a školských zařízení.

Vedení školy průběžně hodnotí práci pedagogických pracovníků, ve sledovaných hodinách teoretické výuky však bylo patrné, že hospitace jsou zaměřeny spíše obecně, oblast aktivizujících metod a forem práce či formativního hodnocení není systematicky sledována. Vedení školy posílilo důraz na další profesní rozvoj pedagogů, stanovené cíle se více daří naplňovat v oblasti odbornosti pedagogů praktického vzdělávání, pozitivem je, že nedílnou součástí jejich vzdělávacích aktivit jsou i školení a odborné stáže u externích partnerů.

Přenos informací v rámci školy je funkční, využívaný elektronický informační systém podporuje rychlou a efektivní komunikaci všech aktérů vzdělávání. Spolupráce vyučujících odborných předmětů a učitelů odborného výcviku, která je zaměřena na návaznost výuky, seznamování s novými trendy v jednotlivých oborech vzdělávání, účinně propojuje teorii a praxi. Předmětové komise řeší řadu témat spojených s průběhem a ukončováním vzdělávání, také vzájemná komunikace většiny pedagogů je vhodně zaměřena především na předávání informací o průběhu a výsledcích vzdělávání jednotlivých žáků. Ze sledovaných hodin teoretické výuky však bylo patrné, že chybí témata výběru účinnějších metod a forem práce ve vztahu k udržení pozornosti a aktivitě žáků, včetně podpory jejich motivace.

Vedení školy aktivně získává na podporu vzdělávání a modernizaci školy další finanční zdroje z řady projektů i díky úzké spolupráci s externími partnery. Tyto finanční prostředky přispěly k rekonstrukci zázemí pro vzdělávání a výrazně se promítly do modernizace materiálně-technického vybavení zejména pro praktické vyučování (např. vozidla pro výcvik v řízení motorových vozidel, učební pomůcky od předního výrobce automobilů, zemědělská technika či simulátor navigačních systémů).

Škola rozvíjí efektivní spolupráci s mnoha externími partnery z oblasti zemědělství, strojírenství a gastronomie, stěžejní je spolupráce s řadou regionálních smluvních partnerů. Praxe v reálném prostředí firem rozvíjí odbornost žáků i pedagogů, přispívá ke kvalitní přípravě žáků na budoucí povolání a zvyšuje uplatnitelnost absolventů na trhu práce. Spolupráce s okolními základními a mateřskými školami a dny otevřených dveří podporují informovanost o vyučovaných oborech a možnostech profesního uplatnění. Dlouhodobá spolupráce s místními spolky a organizacemi či řada akcí pro veřejnost je součástí prezentace školy a současně se podílí na vytváření pozitivního vztahu žáků k místu, kde žijí.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vzdělávání probíhá na dvou pracovištích školy a na pracovištích smluvních partnerů. Výuka je organizována s ohledem na potřeby vyučovaných oborů a optimální koordinaci teoretické výuky a praktického vyučování.

Průběh vzdělávání byl sledován v teoretické i praktické výuce. Vyučující zpravidla zohledňovali dosavadní znalosti žáků, důraz byl kladen na mezipředmětové vztahy. Požadavky kladené na žáky byly přiměřené a srozumitelné, se snahou podporovat u žáků pocit úspěšnosti. Celkově byla struktura hodin promyšlená, většinou s dostatečným časovým prostorem pro závěrečné shrnutí učiva.

Ve sledovaných hodinách teoretické výuky převažovala různě efektivní frontální výuka. Forma řízeného rozhovoru většinou poskytovala vyučujícím i žákům rychlou zpětnou vazbu o pochopení učiva, možnosti rozvoje kritického myšlení nebo komunikativních kompetencí však bylo využito výjimečně. Posilovat motivaci žáků k učení se dařilo především v předmětech odborného zaměření, přínosné bylo zejména zařazování zajímavostí z oboru i využití vlastních zkušeností žáků. V průběhu teoretické výuky plnili všichni žáci stejné úkoly, diferencované zadání s ohledem na specifické nadání nebo zájmy žáků nebylo zaznamenáno. Přestože hodiny cizích jazyků zpravidla probíhaly v cílovém jazyce, dovednosti žáků zaměřené na porozumění se dařilo rozvíjet pouze částečně. Rovněž rozvoj komunikačních dovedností žáků oboru vyžadujícího znalost dvou cizích jazyků byl ve sledovaných hodinách zaznamenán v různé míře úspěšnosti. Tyto nedostatky přetrvávají od minulé inspekční činnosti. Výuka byla zpravidla doplňována názornými pomůckami a praktickými ukázkami, digitální technologie byly využívány vyučujícími pouze pro prezentaci učiva. Průběžné hodnocení poskytovalo žákům zpětnou vazbu o aktuální úrovni znalostí a dovedností. Při ústním ověřování znalostí nebo při praktických činnostech byly v některých případech vhodně využity prvky sebehodnocení a vzájemného hodnocení. Zhodnocení hodiny učitelem či žáky s ohledem na vzdělávací pokrok však bylo zařazeno výjimečně.

Průběh odborného výcviku sledovaný napříč vyučovanými obory měl odpovídající odbornou úroveň. Činnosti, které svým obsahem navazovaly na odborné předměty teoretické výuky, se zaměřovaly na prohlubování nabytých vědomostí, rozvoj požadovaných praktických dovedností a pracovních návyků spojených s výkonem budoucí profese žáků. Plnění jednotlivých úkolů probíhalo v přiměřeném tempu, žáci pracovali samostatně a dodržovali zásady bezpečnosti a ochrany zdraví. Vyučující poskytovali žákům směrem k úspěšnému splnění úkolů potřebnou podporu, vstřícná pracovní atmosféra byla odrazem dodržování nastavených pravidel a respektujícího způsobu komunikace mezi žáky a pedagogy.

Činnost domova mládeže vhodně navazuje na vzdělávání ve střední škole, odpočinkové a tematicky zaměřené aktivity respektují stanovené výchovně-vzdělávací cíle tohoto školského zařízení. Dostatek prostoru je podle individuálních potřeb žáků věnován přípravě na vyučování i k osobnímu volnu. Pestrá nabídka zájmových aktivit, kterou žáci ve velké míře využívají, přispívá k rozvoji jejich specifického nadání, zájmů a umožňuje smysluplné trávení volného času.

Hodnocení výsledků vzdělávání

K získávání průběžných výsledků žáků využívá škola standardní interní nástroje: testy, písemné práce, ústní zkoušení. Významnou zpětnou vazbu získává škola také

od spolupracujících firem, u kterých žáci absolvují odborný výcvik. V některých případech jsou výsledky ovlivněny nižší mírou motivace k učení, která se projevuje především ve vyšším počtu nehodnocených žáků v pololetí. Škola sleduje výsledky vzdělávání na úrovni tříd, oborů i jednotlivců a pravidelně vyhodnocuje v rámci jednání pedagogické rady a předmětových komisí. S cílem omezit riziko předčasných odchodů ze vzdělávání jsou v případě zhoršení prospěchu nebo zvýšení absence žáka nastavována individuální a konkrétní opatření. Nabízené možnosti k řešení problému jsou však žáky využívány v různé míře. Pozitivní je v této oblasti činnost týmu školního poradenského pracoviště, který je složen z výchovné poradkyně, školní metodičky prevence, kariérového poradce a speciální pedagožky. K předcházení školní neúspěšnosti žáků také významně přispívá spolupráce mezi vyučujícími a pedagogy domova mládeže, která se odráží v cílené pomoci ubytovaným žákům s přípravou na výuku. Výsledkem je minimální počet neprospívajících žáků na konci školního roku. Aktivity k prevenci rizikového chování jsou jako součást vzdělávacího procesu realizovány formou různých projektů, třídnických hodin a jsou zaměřeny především na vytváření pozitivních vztahů mezi žáky a eliminaci nežádoucího chování. Při řešení problémů s chováním žáků využívá škola nastavený systém jednání se žákem a zákonnými zástupci, přijatá opatření vyhodnocuje a aktualizuje. Díky úzké spolupráci se střediskem výchovné péče se škole také daří zajišťovat externí odbornou pomoc při výskytu zátěžových situací. V případech, kdy nejsou tyto postupy účinné, škola přistupuje k udělování odpovídajících výchovných opatření.

Škola podporuje rozvoj specifického nadání žáků zejména vytvářením příležitostí pro jejich aktivní zapojení do řady projektů a odborných soutěží zaměřených v souladu s profilací školy. V těchto aktivitách žáci opakovaně dosahují vynikajících úspěchů, a to i na celostátní úrovni. Žáci si také mohou v průběhu studia prohloubit získávanou profesní odbornost absolvováním četných specializovaných kurzů a vzdělávacích aktivit, které škola nabízí. Této možnosti využívá vysoký počet žáků napříč obory.

Závěry

Vývoj školy / školského zařízení

- Dochází k postupné generační obměně pedagogického sboru.
- Byla upravena vzdělávací nabídka, škola poskytuje střední vzdělání zakončené závěrečnou zkouškou s výučním listem v tříletých oborech typu H a E,
- Dlouhodobě probíhá výrazná modernizace materiálně-technického vybavení pro teoretickou i praktickou výuku a rekonstrukce prostor v místech poskytovaného vzdělávání.

Silné stránky

Střední škola – negymnaziální obory

- Intenzivní a dlouhodobá spolupráce školy s množstvím externích partnerů z oblasti zemědělství, strojírenství a gastronomie posiluje kvalitu vzdělávání. (1.5)
- Materiálně-technické vybavení pro praktickou výuku je systematicky modernizováno v souladu s požadavky trhu práce. (2.4)

Domov mládeže

- Pestrá nabídka aktivit domova mládeže systematicky podporuje rozvoj zájmů a specifického nadání účastníků. (4.2)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

Střední škola – negymnaziální obory

- V části teoretické výuky nejsou dostatečně využívány metody aktivního učení podporující rozvoj kritického myšlení a komunikačních kompetencí. (4.2)
- Nižší míra uplatňování diferenciací v teoretické výuce dostatečně nezohledňuje individuální vzdělávací schopnosti žáků. (4.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy / školského zařízení

- Při hospitační činnosti v teoretické výuce zaměřovat pozornost na efektivní využívání metod a forem práce podporujících aktivní zapojení žáků a rozvoj jejich komunikačních kompetencí.
- Další vzdělávání pedagogů zacílit na možnosti rozvoje kritického myšlení žáků a diferenciaci vzdělávacích cílů.
- Především ve výuce cizích jazyků cíleně využívat diferenciaci zadávaných úkolů směrem k žákům nadaným.
- Zejména v předmětech všeobecného charakteru se zaměřit na posilování motivace žáků k učení.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací programy vyučovaných oborů platné od 1. 8. 2018 pro žáky 3. ročníku, od 1. 9. 2022 pro žáky 1. a 2. ročníku
2. Školní vzdělávací program domova mládeže platný od 1. 9. 2023
3. Školní řád ze dne 26. 5. 2022
4. Vnitřní řád domova mládeže ze dne 1. 9. 2023
5. Vnitřní řád školní jídelny ze dne 31. 8. 2022
6. Rozvrhy vyučovacích hodin školní rok 2023/2024
7. Třídní knihy (školní rok 2022/2023 a 2023/2024)
8. Koncepce rozvoje školy na období 2022–2027
9. Jmenování do funkce ředitele školy s účinností od 1. 8. 2019

10. Plán práce na školní rok 2023/2024
11. Záznamy z pedagogické rady (aktuální zápisy a zápisy za poslední školní rok)
12. Výroční zpráva (za poslední školní rok)
13. Dohoda o spolupráci s obcí Horní Němčice ze dne 12. 9. 2022
14. Protokoly a záznamy o provedených kontrolách ve vztahu k řízení školy – přijímání opatření
15. Personální dokumentace zejména ve vztahu ke kvalifikaci
16. Mzdová a hospodářská dokumentace a účetní evidence (přidělená dotace, rozvojové programy a jiné projekty poskytnuté ze státního rozpočtu, a to včetně vypořádání)
17. Dokumentace výchovného poradenství a prevence rizikového chování žáků
18. Dokumentace pro kontrolu školního stravování
19. Dokumentace pro kontrolu bezpečnosti a ochrany zdraví žáků

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Renata Pechoušková, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Bc. Marie Řežábková, kontrolní pracovnice

PaedDr. Martina Baarová, školní inspektorka

8. 11. 2023